

REFERAT Landdistriktsudvalget 2015 - 2021 d. 02-05-2018

Mødedato Onsdag d. 02. maj 2018 kl. 16:00

Mødested D.3.39

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på landdistriktsudvalgets besøg i Årlev.....	3
Landdistriktsudvalgets afvikling af besøg i landdistriktet.....	5
Introduktion til Randers Kommunes arbejde med udviklingsplaner, fundraising og projektrealiserin	7
Orientering om rapporten "Levedygtige landsbyer"	8
Uddeling af Landsbypuljen april 2018.....	10
Gensidig orientering.....	13

Opfølgning på landdistriktsudvalgets besøg i Årslev

RESUME

Landdistriktsudvalget besøgte på udvalgmødet d. 4. april 2018 landsbyen Årslev. Udvalget modtager en orientering om de emner, der blev drøftet på mødet.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING

Orientering taget til efterretning. Forvaltningen tilretter besøgtkonceptet i henhold til de faldne bemærkninger.

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget besøgte på udvalgets møde d. 4. april 2018 landsbyen Årslev.

Under udvalgets besøg præsenterede repræsentanter for Årslev en række forhold, som man ønskede at orientere landdistriktsudvalget om:

I perioden fra august 2016 til marts 2017 fik man renoveret og moderniseret en række forhold i kirken. Der er tale om kirkens gulv, hynder til bænke, nye skabe i våbenhuset, varmemforsyning, elnet, moderne belysning, kalkning og etablering af handicapvenlig indgang.

Herefter orienterede forsamlingshusets bestyrelse om landsbyens nye hjemmeside. Med hjælp fra familie er der lavet et nyt design af landsbyens hjemmeside, hvor det er lykkedes at få en masse medborgere til at finde gamle billeder fra landsbyen frem fra gemmerne. Man har bl.a fundet billeder fra den gamle præstegård, der for mange år siden blev flyttet til museet Hjerl Hede. På hjemmesiden er der også linket til de mange andre ting, der sker i og omkring landsbyen.

Udvalget blev også orienteret om skabelsen af Alling Ådal, som er et projekt, der ved oversvømming af engarealer lands Ådalen skal få planterne til at optage CO2 således mindre udledes i til Randers Fjord. Der er i området lavet et shelter, som i dag bliver flittigt brugt.

Afslutningsvis orienteredes der om forsamlingshuset, der siden 1950'erne har det været i et traditionelt forsamlingshus. Huset fremstår i dag moderne og alene i de seneste år har man investeret mere end 800.000 kr. i bygningen.

På mødet fremførte borgerne enkelte punkter, som de efterlyste hjælp til:

- 1) Borgerne gjorde opmærksom på, at de synes busdækningen ikke er så god. Den sidste bus til Randers i hverdage går lidt over kl. 16. De foreslår selv, at en løsning kunne være en mindre bus. Det blev derfor aftalt, at Randers Kommune kontakter den pågældende borger når den nye trafikplan skal udarbejdes for at gå i dialog. Borgeren er blevet adviseret om at hun kontaktes af forvaltningen senere.
- 2) De fremmødte borgere afleverede et ønske om at man etablerer en cykelsti ad Clausholmsvej til Krstrup. Forvaltningen har meddelt borgerne, at der allerede er planlagt en cykelsti på strækningen men at den endnu ikke er økonomisk prioriteret.

- 3) En borger ønskede at etablere en gårdbutik. Forvaltningen er i dialog med vedkommende om mulig iværksætterhjælp.
- 4) Et par efterlyste en status på en verserende byggesag til tre boliger. Forvaltningen er i dialog med ansøgerne og sagen er i proces.
- 5) En borger fremførte et ønske om at få bogbussen tilbage. Forvaltningen har efterfølgende sørget for at biblioteket og borgeren er i dialog om mulighederne.

ØKONOMI

Ingen.

Landdistriktsudvalgets afvikling af besøg i landdistriktet

RESUME

Landdistriktsudvalget har ønsket at etablere en ordning, hvor man under forlagte udvalgsbesøg i landdistriktet kan imødekomme ønsker helt- eller delvist fra værterne. Forvaltningen har udarbejdet en række anbefalinger til en sådan "straks-pulje" og anmoder udvalget om at drøfte modellen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at udvalget, med udgangspunkt i forvaltningens oplæg, drøfter hvorledes man ønsker at kunne imødekomme fremkomne ønsker fra borgere og foreninger i landdistriktet under udvalgsbesøg.

BESLUTNING

Drøftet. Udvalget ønsker en model, hvor man om muligt på forhånd kan identificere ønsker, som vil kunne imødekommes. Behandling af egentlige ønsker behandles på udvalgets efterfølgende møde.

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget besluttede på møde d. 16. januar 2018, at halvdelen af udvalgets møder skulle henlægges til landdistriktet og kombineres med at besøge borgere og foreninger i landdistriktet. Dette er en videreførelse af tidligere praksis, og udvalgsbesøg afvikles efter forudgående dialog mellem landsbyen og forvaltningen, hvor en egentlig agenda aftales, således udvalget og forvaltningen møder velforberedte op til møderne. Ofte er agendaen kendetegnet ved, at de lokale borgere og foreninger ønsker at fremvise deres projekter, og ofte bliver udvalget også præsenteret for en række konkrete ønsker til fremtiden.

I forhold til ønskerne kan der være stor variation i omfanget af disse. Landdistriktsudvalget har siden 2015 været præsenteret for ønsker til egentlige driftsområder som eksempelvis bedre kollektiv trafik, etablering af en friskole m.m. Atter andre ønsker drejer sig om anlægsinvesteringer i form af buskure, rundkørsler, cykelstier, forsamlingshustage m.m. Den sidste gruppe af ønsker relaterer sig til småanskaffelser som bænkesæt, blomsterkummer, skilte, handicaprampe til forsamlingshus, ny ovn i forsamlingshuset, opsætning af gadespejl og lignende.

På den baggrund har landdistriktsudvalget efterlyst en model for hvordan udvalget under besøg i landdistriktet kan give hel- eller delvis medfinansiering til sådanne ønsker - enten direkte i forlængelse af besøget eller i den egentlige opfølgningssag på udvalgets efterfølgende udvalgmøde.

Forvaltningens opmærksomhedspunkter

Ved valg af en model for noget sådan, skal landdistriktsudvalget være beviste om, at en række områder i landdistriktet henhører under andre fagudvalg i Randers Kommune. Eksempelvis Miljø og Teknikudvalget foretager årligt en samlet vurdering af kommende trafikale foranstaltninger, og der er således allerede en politisk behandling af hvilke skilte, gadespejle m.m. der skal prioriteres.

Det er også hensigtsmæssigt, at der kan foretages en umiddelbar screening af ønsker. En række ønsker til eksempelvis opsætning af gadespejl indebærer, at der er indhentet tilladelse fra politiet. Der kan således være en række konkrete tilladelser, der forudsættes at være på plads førend et ønske kan imødekommes.

Landdistriktsudvalget skal også være bevidst om, at en bevilling fra udvalgets pulje forudsætter, at der er en egentlig forening, der kan stå som modtager af en bevilling. En imødekomme af ønsker skal derfor betinges af, at en egentlig forening ønsker at modtage midler til det specifikke projekt.

Forvaltningens forslag til model

Hvis landdistriktsudvalget ønsker at kunne imødekomme ønsker fra landsbyerne anbefaler forvaltningen, at en sådan imødekommelse af et ønske finder sted i forbindelse med opfølgningsagen på det efterfølgende udvalgs møde med mindre, at det er helt uproblematisk at imødekomme et ønske under selve besøget. Herved sikres, at forvaltningen kan screene ønskerne i forhold til den almindelige myndigsudøvelse.

ØKONOMI

Ingen.

Hvis landdistriktsudvalget ønsker at etablere en ordning, kan man fastsætte en grænse for straks-bevillinger på eksempelvis 10.000 kr.

Landdistriktsudvalget har en pulje til igangsætning af egne initiativer - den såkaldte "landdistriktspulje", og i puljen refterer der forud for dagens møde 405.100 kr. Der er således bevillingsmæssig dækning for eventuelle "straks-bevillinger", og forvaltningen vil løbende kunne holde udvalget ajour om status for puljen.

Introduktion til Randers Kommunes arbejde med udviklingsplaner, fundraising og projektrealisering

RESUME

Landdistriktsudvalgets præsenteres for Randers Kommunes og landdistriktsudvalgets arbejde med udviklingsplaner, fundraising og projektrealisering. Præsentationen er en del af landdistriktsudvalgets introduktionsprogram til udvalgets opgaveportefølje.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at introduktionen tages til efterretning.

BESLUTNING

Introduktionen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i sagens bilag vil landdistriktsudvalgets medlemmer blive introduceret for landdistriktsområdets arbejde med udviklingsplaner, fundraising og projektrealisering.

ØKONOMI

Ingen.

Orientering om rapporten "Levedygtige landsbyer"

RESUME

Udvalget for levedygtige landsbyer har i april 2018 udarbejdet en rapport om levedygtige landsbyer til regeringen. Landdistriktsudvalget orienteres om rapporten.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

BESLUTNING

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Erhvervsministeren har udpeget et udvalg, som har haft til opgave at identificere og perspektivere udfordringer og muligheder for landdistriktet og belyse, hvad der karakteriserer landsbyer, som har vist sig levedygtige, herunder landsbyernes indbyggere, tilflyttere, foreningsliv og virksomheder.

Udvalget for levedygtige landsbyer har i april 2018 udarbejdet en rapport til regeringen, med henblik på at bidrage til regeringens ambition om vækst og udvikling i hele Danmark.

De centrale anbefalinger i rapporten er:

- At der i planloven indarbejdes en forpligtelse for kommunerne til i kommuneplanlægningen at foretage en strategisk planlægning for kommunens landsbyer og landområder.
- At kommunerne forpligtes til i dialog med lokalsamfundet at foretage en vurdering af de enkelte landområder eller landsbyers tilstand, udfordringer og muligheder med henblik på at sikre en differentieret og målrettet udvikling af de enkelte landsbyer og landområder.
- At der i områder med betydelige udfordringer (kommunalt udpegede rekonstruktionsområder) skal være adgang til et katalog af særlige indsatser, der skal understøtte den løbende omstilling til et område med andre kvaliteter end bosætning og erhvervsvirksomheder, når der foreligger en rekonstruktionsplan med målsætninger for områdets udvikling.
- At "Pulje til landsbyfornyelse" forlænges og forøges fra 2019 til minimum 330 mio. kr årligt i en ti-årig periode, og at der i første halvdel af denne periode foretages en ny behovsvurdering med henblik på eventuel ydeligere finansiering og tilpasset anvendelse af puljen.
- At regeringen udvider BoligJobordningen til også at omfatte lønomkostninger til nedrivning af boliger beliggende i landzone.
- At der nedsættes et ekspertudvalg med kendskab til finansiering og landsbyernes særlige behov for modernisering af boligmassen med henblik på at udvikle en model for privat finansiering i kombination med offentlig og/eller filantropisk tilskud til renoverings-, sanerings- og ombygningsopgaver samt eventuel nedrivning i landsbyer og landdistrikter.
- At der nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe med henblik på at udarbejde en model for omplacering af boliger i det åbne land, fx med mulighed for oprettelse af nedrivningsfonde på kommuneniveau. Hensigten med ordningen skal være, at der på sigt bliver færre men bedre boliger i det åbne land.
- At kommunerne i dialog med lokalsamfundet vurderer boligbehovet i kommunens landsbyer og understøtter en tilpasning af udbuddet til en aktuel efterspørgsel, herunder ved at understøtte etablering af et varieret udbud af leje- og andelsboliger for bl.a. familier og ældre i landsbyerne.
- At kommunerne i deres fysiske planlægning er opmærksomme på i dialog med lodsejerne at fastholde og om muligt øge tilgængeligheden til landskab og natur som en særlig attraktion og bosætningsmotiv i

landsbyerne.

- At kommunerne i højere grad planlægger for en langsigtet udvikling i de nære offentlige servicetilbud, så der skabes forudsigelighed og sikkerhed om det fremtidige serviceniveau hos beboere og tilflyttere.
- At stat og kommuner arbejder for en kollektiv trafikplanlægning, der sikrer tilfredsstillende forbindelser i landsbyerne og for fremtiden arbejder med at inddrage private og offentlige aktører i transportløsningerne.
- At de enkelte lokalsamfund i højere grad udnytter fordele ved at sammentænke og dele fælles faciliteter, forenings- og fritidsaktiviteter, offentlige og privat service, forsyning mv.
- At staten forsat arbejder for at sikre mobildækningen og udrulle bredbånd for at fremtidssikre erhverv og bosætning i landdistrikterne.
- At kommunernes erhvervsfremme og erhvervsudvikling i særlig grad har fokus på landsbyernes eksisterende faciliteter og stedbundne potentialer.
- At det forhøjede befordringsfradrag i yderkommunerne videreføres fra 2019, men at der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal fremlægge forslag til en mere målrettet ordning.
- At udvikling af landsbyerne sker i samråd mellem kommunen og lokalbefolkningen med henblik på at sikre en bredt forankret udvikling med en fælles retning, både når det handler om fysisk planlægning og velfærdsløsninger.
- At staten via midler fra Landdistriktspuljen samt Landdistriktsprogrammet og kommunerne understøtter fastholdelse og etablering af fælles faciliteter til forenings- og fritidsliv, fælles mødesteder, begivenheder samt mulighed for deleøkonomiske løsninger i landsbyerne.

Forvaltningen vil mødet kort gennemgå rapportens anbefalinger.

ØKONOMI

Ingen.

Uddeling af Landsbypuljen april 2018

RESUME

Der er modtaget ni ansøgninger til Landsbypuljen, hvoraf to specifikt er et ønske om at få midler til borgerbudgettering. Landdistriktsudvalget skal træffe beslutning om hvilke projekter, der skal have støtte fra landsbypuljen til udviklingsprojekter i Randers kommunes landsbyer og landdistrikter.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at udvalget beslutter, hvilke ansøgninger der skal imødekommes, og
2. at udvalget beslutter, hvilket beløb de enkelte ansøgninger skal imødekommes med.

BESLUTNING

Udvalget ønsker at imødekomme følgende ansøgninger med følgende beløb:

- 1 Banerock med 50.000 kr.
- 2 Stevnstrup Borgerforening og forsamlingshus med 70.000 kr.
- 3 Kronjyllands esports academi med 150.000 kr.
- 4 Romalt kultur og forsamlingshus med 11.800 kr.
- 5 Læsten Borger- og kulturhus med 150.000 kr.
- 6 Kulturelt samvirke Randers med 25.000 kr.
- 7 Hald Forsamlingshus med 150.000 kr.
- 8 Sønderbæk og Rejstrup med 50.000 kr.
- 9 Langå med 50.000 kr.

Anne Hjortshøj stemte imod, at Romalt Kultur- og forsamlingshus skal tildeles midler fra puljen, da hun ikke opfatter Romalt som en del af landdistriktet.

Udvalget ønsker, at man på et kommende møde får en drøftelse af, hvad der er afgrænsningen af landdistriktet i Randers Kommune, og hvordan man egentlig ønsker at anvende landsbypuljen.

Sagsfremstilling

Udvalget har besluttet, at der er to årlige ansøgningsrunder til landsbypuljen. Der er to millioner kr. til uddeling i 2018, og dette er første runde.

Borgerbudgettering har tidligere fungeret som en selvstændig pulje, men er nu en del af Landsbypuljen. Det er derfor stadig muligt at søge midler til borgerbudgettering, hvis man ønsker at søge midler til projekter med fokus på demokratisk borgerinddragelse. Ansøgninger til borgerbudegettering vil derfor blive vurderet sammen med ansøgningerne til landsbypuljen.

Ved ansøgningsfristens udløb d. 3. april 2018 var der modtaget ni ansøgninger til landsbypuljen, hvoraf to specifikt var til borgerbudgettering.

Der er i alt søgt om 706.800 til ni projekter. De fordeler sig med 606.800 kr. til Landsbypuljen og 100.000 kr. til borgerbudgettering. Projekterne fra Landsbypuljen har tilsammen en projektsum på 2.777.041 kr.

Hver enkelt ansøgning fremgår af bilag til sagen med ansøgningsskema og tilhørende budget.

Hvor det har været muligt, er der også vedlagt tegninger og andre beskrivelser for det enkelte projekt, således udvalgets medlemmer har mulighed for at fordybe sig i en eller flere ansøgninger. Forvaltningen er i øvrigt i besiddelse af kontroltilbud, foreningsvedtægter og andre dokumenter, som det er vurderet ikke at være nødvendigt at vedlægge som bilag.

Forvaltningen har vurderet de indkomne ansøgninger og projekter ud fra en række parametre, som kan være med til at give udvalget en indikation af projekternes potentiale for at styrke et lokalområde.

Redegørelse for parametre i forhold til landsbypuljen:

Medfinansiering:

Projekter som søger 100% finansiering, får 0.

Projekter hvor der søges midler fra andre puljer og fonde, får 1.

Projekter med egenfinansiering og evt. midler fra andre puljer og fonde får 2.

Ophæng i udviklingsplan:

Projekter der er beskrevet i en udviklingsplan får 1, mens projekter der ikke er, får 0.

Lokal inddragelse i projektudviklingen:

Her vurderes på graden af involvering i tilblivelsen af projektet og dets formål

0 gives, hvor projektet er defineret i en snæver kreds af borgere.

1 gives, hvor projektet er formuleret i en forening eller sammenslutning af borgere.

2 gives, hvor projektet er formuleret i samarbejde med flere foreninger, borgergrupper eller landsbyer.

Aktiverer & engagerer de lokale borgere:

Her vurderes på graden af involvering i udførelsen af projektet eller dele af projektets faser.

0 gives, hvor projektet gennemføres af professionelle og ikke involverer andre end måske en bestyrelse.

1 gives, hvor de lokale borgere og ildsjæle i nogen grad deltager i udførelsen eller til mindre delopgaver under projektet.

2 gives, hvor der er høj grad af involvering af de lokale borgere og ildsjæle til forskellige større opgaver.

Perspektiver i projektet:

Her vurderes på projektets potentiale til at skabe lokal udvikling gerne med nye aktiviteter, faciliteter eller fællesskaber.

0 gives til projekter, der vurderes at have en meget begrænset effekt for lokalsamfundet.

1 gives til projekter, der gør en forskel for en afgrænset gruppe af borgere i et område og ikke skaber nye aktiviteter og/eller fællesskaber.

2 gives til projekter, der gør en forskel for de fleste eller alle borgere i et område, og hvor der skabes nye aktiviteter og/eller fællesskaber.

Projektets parathed:

Her vurderes på hvor klar projektet er til at blive realiseret.

0 gives, hvor ansøgningskravene ikke er opfyldt og projektet ikke er realiserbart i den nuværende form.

1 gives, hvor ansøgningskravene er opfyldt, men hvor projektet stadig har et stykke vej til at være klar til igangsætning. De har gjort sig tanker om øvrig finansiering, hvis det er relevant.

2 gives, hvor ansøgningskravene er opfyldt og projektet fremstår klart til at realisere.

Redegørelse for parametre i forhold til borgerbudgettering:

Udviklingsplan:

Eftersom forvaltningen forsat vil opfordre byerne til at skrive en udviklingsplan, belønnes byerne med 1 point for dette.

Landsby eller Klynge:

Ansøgningerne får et ekstra points for at være en klynge, da pengene dermed indgår i en mere omfattende proces samt involverer flere byer. Landsby: 1 points, Landsbyklynger: 2 Points:

Borger inddragelse:

Hvor stor borgerinddragelse, der er beskrevet i processen angives ved points fra 1-3.

Projektet nye potentialer

Er der muligheder for nye potentialer i byen ved at igangsætte en borgerbudgetterings runde, 1-2 points.

Hvis ansøgeren på forhånd har et projekt, som de vil investere penge i, vurderer forvaltningen, at dette ikke var formålet med borgerbudgettering, og de bliver derfor frataget 3 points.

Forvaltningens samlede vurdering

Forvaltningens samlede vurdering og anbefaling er vedlagt i bilaget. Alle indkomne ansøgninger anbefales imødekommet helt.

ØKONOMI

Anvendes den af forvaltningen anbefalede vurdering af ansøgningerne imødekommes alle ni ansøgninger helt til en samlet sum på 706.800 kr. Det resterende beløb i landdistriktpuljen i 2018 vil herefter være 1.083.250 kr.

Gensidig orientering